ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛУ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога реда из гармонда први пут 6, а после 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 фр., на пол. год. 5 фр., на четврт 2 фр. 50 новч. а. вр.
У СрБ. КНЕЖЕВИНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 50 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, у кући г. Т. Димитриевића Пазувчанина, у I. кату.

БРОЙ 33. У НОВОМЕ САДУ, У СУБОТУ 23. АПРИЛА 1866. ГОДИНА XIX.

Од толиких сабора земальских у аустриской монархии іош едини угарски у Пешти држи заседаваня.

Као што е већ поодавно у Аустрии све необично и неприродно, тако е и са пештанским сабором: усред провизорие, код препространог круга власти политичног чиновника, код Баховског закона ва штампу са Шмерлинговим додатцима — пак да се сабориште!

Некажемо, да е станѣ провизорие повод и причина появима некоим у пештанском сабору; али то ипак стои, да су ти неприродни и чудновати появи сасвим према анормалном станю землѣ.

Или зар ће когод казати, да поступанѣ мађарско у питаню народности одговара природной правди?

Са безобзирношћу, кою само заслепленост ума може произвести, чине се они исканю народности невешти и чине, што е њима у хатар; прошлост њих ничему ние научила.

А бар да они и имаю вбиля штогод у шакама, па да онда кажу: недамо; не, него и они стеню под истим притиском, под коим и ми, и њих без сумнѣ мора таково станѣ њиовог народа већма и болети, ер њих е овде скоро пет милиона, а на пр. Срба у Угарской нема ни десети део од броя мађарскога.

Ние ли то много природние и близу памети, да свое силе сложимо, неби ли земльи устав са самосталношћу повратили?

Овако, данас, када сваки час можемо очекивати, да топ загрми, чини нам се, да су слаби изгледи, да ће пештански сабор іош задуго заедно остати; и шта би могао такав сабор чинити за времена провизорие и рата?

Или можда мисле Мађари, да ће положай Аустрие после рата бити незгоднии, како ће им се све желѣ њиове тим лакше испунити?

То се зове правити рачун са случаем. И ко е могао напред казати, како ће бити, кад вихор пређе, како ли ће он ствари оставити?

Ми ћемо се са парламентарне арене пештанске сићи, неурадивши ништа, а у срцу ће нам бити узаимно неповеренѣ, под коим тиня огорченѣ.

А томе су Мађари криви — на њих нека падне и одговорност, ако се можда буду ствари збивале, кое им неће бити повольне. —

Но ние анормалност станя у Аустрии показала се само у пештанском сабору; бива тога и другде — свуда у свеколикой Аустрии.

Неки дан заключи свое седнице лавовски сабор, са кога одоше польски и русински посланици пуни незадовльства, узаимна неповереня, и подмлађене мрзости.

И тамо већи део народа, Русини, искаше у име свете равноправности, да маньина, Поляци, припознаду еднакост еднога и другога племена у политичном и народном обзиру.

И тамо Поляци употребише свою већину у сабору, да донесу заключеня, коя су народно чуство у Русина морала до живца повредити. И тамо падоше од польске стране речи, кое су недостойне разумна и изображена народа, а кое тим већма мораю свакога Славенина пећи, ер ту су два славенска племена, коя даю свету такав бедан призор славенске неслоге и глупости

Али што да идемо чак иза Карпата! Зар нам наш Загреб недаде подобна призора пре мало времена? Зар Хрвати нису порицали не само име, него и биће српскога народа? Ние ли сабор Загребачки то колико српско чуство вређаюће, толико іош недотупавние заключенѣ донео, да одбор едан одреди, шта е српско!

И све то раде народи и народићи, кои су већ изнемогли у туђем ярму, коима е туђинство посисало сву скоро снагу! Сами туђе слуге, найболѣ показую робкост свога духа тиме, што у самом томе своме неслободном станю хоће међу собом да праве разлике у степену господства и власти!

Ерархия неслободних народа!

Пак да нас туђинац непрезире и нетлачи! Кад смо ми толико од заедничке неволѣ научили се, како се можемо іош тужити на туђинца, када нас притисне

Хоћемо да смо слободни, а неумемо бити праведни!

Беч и Аустрия.

У едном польском лавовском листу читамо овай чланак:

Подражаваюћи Лую XIV. могао би Беч рећи: Аустрия — то сам я! На тако што дали би му право различити системати правлѣния, кои владаю и дан данас у Аустрии, кои су сви за тим ишли: да све у Бечу усредоточе, да све за Беч чине, едном речи: да Беч подигну на трошак целе монархие.

Причине такових и не другчиих системата лежале су у природи саме ствари, у прошлости Аустрие.

Какви е народ дао Аустрии почетак? Нема историка, кои ће ша то одговорити. Толико знамо, да су од првога до десетога столећа наше ере множина разноплемених народа пролазили долином горњега Дунава. Ни едан од њих ненамести се стално, али одпловивши, повучен обштим током тадашњег преселѣня народнога, сваки од њих оставио е по себи кою) населбину, ер увек и свуда наћи ће се и таких люди, кое одабрано едном седиште већма веже, него народно повинованѣ. Из таких народних населбина шостаде населбина равноплемена, над коіом завладаше найпре Бадевбергери, а касние Хабсбургери — населбина без икакве народне бое, код кое етнограф незна, у какво племе да е рачуна, од кога поколѣня *да е изводи*?

Да пак исто *тако никакав народ* ненастани се у оном делу долине горнѣга Дунава, кои данас сачиньава горньи и доньи Естерайх, опет е причина природа саме ствари, географски облик те чести землѣ. Ер материялни свет свуда е и свагда неразлучиво скопчан са делима човечанства, са душевним светом.

Бацимо поглед на мапу од Европе Како су ясно тамо назначена и оделѣна седишта поединих народа! Као да е невидими градитель света за сваки народ начинио посебно гнѣздо. Ко неће на први поглед видити, да су Италия, Шпаньолска, Француска, Енглеска, Шведска сасвим оделѣна седишта, имаюћи свако за се свое определѣнѣ? Ние тешко ни у средной Европи познати оделѣна седишта народа у земльи међу Райном и Лабом, међу Алпима и северним морем. „Сарматска равница“ имала е свой ясни печат единства и целости, кою е іош цветућа Польска опасала политичним границама, и тога печата неће изгубити, ако е данас и пресецаю шарене пограничне баријере. Коме по именице неће у очи пасти горама окружени чешки четворокут, илити паралелограм моравски? — То су *земльѣ*, у найтешнѣм смислу речи те; то су оделѣни, одрезани делови землѣ, кои имаю оделѣни свой значай и оделѣно свое определѣнѣ. Промислимо, да су се народи само у таким земльама настањивали, само у њима се развияли. Али камо у Европи землѣ аустриске? Зар се део подунавля горнѣга може назвати земльом у правом смислу? На левой обали дунавской само су бокови чешких и моравских гора и остаю у природной, физичной зависности спрам Чешке и Моравске; десна обала стои у истом одношаю спрам алиске землѣ, коя се пружа међу долином дунавском и равницом ломбардском. Нема дакле „землѣ“ аустриске, нема потоме ни народа аустрискога.

Без землѣ и без народа! какав е то неприродни почетак за државу. Али іош іой е неприродниии њен развитак: мноштво земаля, мноштво народа у едной држави.

Неприродност у постанку, неприродност у развитку тумачи довольно и неприродност начела, системата и целога поступаня досадашньих правлѣня аустриских. Свест свое ништавости народне притискивала их е као гушећа мора и била е главна причина ове немиле и пагубне политике у погледу на све те народности, кое, незнам, да ли судбина или историска Немезида подчинише аустриском жезлу. Осећанѣ то учинило е, да су пређашнѣ владе аустриске усплахиреним погледом посматрали свако народно мицанѣ, свако самостално духовно жиће народно, кое се будило у границама монархие аустриске.

С лоћичном доследньошћу постадоше дакле из тога осећаня две тежнѣ: прво тежня постати чимгод, тежня за стваранѣм какве народности; а после друга тежня коя из ове као крайня потреба произходи, тежня за уништенѣм сваког самосвойног живота народнога, за угушиванѣм сваког самосталног духа народнога у монархии.

Те две тежнѣ вуку се као црвена нит кроз целу политику аустриску пређашньих времена и узрок су свима оним появима, средствима и махинацияма пређашньих влада аустриских, коих скуп у найновие доба назива се систематом Метерниковским, Баховским и Шмерлинговским, а коме се поедине стране представляю као централизация, германизация, бирократия и т. д.

Исто тако у духу и програму тих негдашньих системата лежало е и то: да се Беч подигне на трошак целе монархие, да се он дигне до сана првога града европскога; а међутим су остали главни градови земаля „крунских“ не само себи сами били оставлѣни, него су били препречивани у свом природном развитку, те су тако све већма опадали. Сваким могућим начином дакле трудише се, да од Беча начине средиште за живот целе монархие. У той точки „ничега“ усредоточише свеколике найбуйние животне силе материялне свеколике државе. Начинивши од Беча у новие време средню точку целе оне мреже гвоздених путова коя е као рукама полиповим обухватила све землѣ аустриске: начинише од њега художаствено срце, у кое су кроз художаствене жиле водили крв свою народа „аустриских“. На тай начин хтедоше начинити као неки политични систематт планетски, у коме су толике различите народности имале обилазити око престолнице монархие, као што се звезде без свога живота и светлости окрећу око сунца, греюћи се *његовом* светлошћу, живећи *његовим* животом. Али сунце то било е художествено и ладно; а те звезде планете су, кое имаю свога живота и свое светлости. Ипак у пркос свему томе то е тако ишло, докле напоследку чрез Баха и Шмерлинга и сувише затегнуте жице — непукоше. Данас су народи добили слободно кретанѣ, могућност природнога развияня; обое им е надануо дух праве слободе, ер само слободом добива се слобода.

Било како му драго, Беч е данас живи споменик системата пређашньих аустриских влада; он е нарастао на штету земаля и народа „крунских;“ величина његова и богатства му постали су из њиовог пропаданя и осиромашеня. Али шта ће да буде из свега? Величина та залудна е, ер ние у духу почета; богатства су та пагубна, ер су набавлѣна художаствено. Истина, Беч има свега, чега само град може имати: научних завода, галерия, музея, академия и театара — сувише, ако их сам и непроизводи, има доста люди чувених. Али еднога нема: духа самосталнога, народнога. Ни еднога од тих института посвећених наукама и художаствима не оживлява као другде мисао народности, неподржава их свойствени дух: условлѣм њиовог живота есте — владина подпора.

Истина, Беч е богат; али под блеском богатства леже се раскошност, покварености и грех. И по другим великим местима налазимо у вишим сталежима велика богатства, а у нижим слоевима налазимо нужде и погрешке учинѣне из нужде. Да споменемо само Лондон. Али раскошности у средини саме интелигенциие, покварености и преступлѣня у вишим сталежима — тиме се само Беч може дичити.

Нико несумня, да велика бечка заведения кредитна узимаю свое добро плаћене чиновнике из сталежа виших и изображених; па ипак дефраудациие, варанциие и крађе, учинѣне од такових чиновника, у Бечу су управо на дневном реду. Преступи

ти нису преступи из нужде, него су постали од корупциє и деморализациє.

То су мужеви обштега повереня, коє друштва, цехови, обштине предградске бираю себи за председнике, благайнике, секретаре итд. — па ипак нису то редки, него врло чести и због тога већ управо равнодушно споминяни случаєви да се касир, превес, начелник или томе подобни чиновник, заброяо са касом друштва, да є „поєо“ велику суму новаца итд.

Сваки мора признати, да су такова факта страшни симптомати преко сваке мере неприродног друштва. А шта тек да се каже за оне злочине, каквима можда нема равних у истории човечанства, против коих се буни до найвишега степена свако людско чуство, за коє немаш никаква извинѣня — и што є више, коя ум людски, све нека предпоставля и найвећу зверскост у природи човечиой, ипак неможе себи изяснити, єр камо звери, коя сама свой пород убия?

Ево некидашня така злочина. Франц Тувора био є од толико година у Беч као редактор; као такав спадао є међу оне, кои служе свакой партии, сваком систематy, кои му само може услугу добро платити. Тувора се найвише држао владаюћег системата. Уз то будући врло предузетан, од неколико година амо удешавао є путованя у друштву на различне стране света. Последњ таково путованѣ уделио є прошлог месеца у Єрусалим, а он сам остао є у Бечу. Док се путничко друштво молило над светим гробом и премишляло о страхованю свете прошлости, подкупльиви редактор, безбожни предузимач побожна путованя, убия отровом жену, ћерку од осамнаест лета, два одрасла сина, и кад іош залуду покушаваше отровати два наймлађа сина, коє є само случай спасао, сам себе отрує поред трупина своє деце и жене! —

Какав є узрок тако грозном злочину? Заиста неће га изяснити сиротиня и убоштво, неће га изяснити ни дугови и претеће банкротство, па ни страх од казни ради вараня: то є злочин заради злочина, то є плод найскаредниє деморализациє, коя се починѣ са подкупльивошћу, а свршує се за зверством.

Могло би се коме учинити неправо, што тако грозно злочинство, тако обшти догађай, означуемо као характеристичну црту друштва бечкога. Али нико неће порећи, да се упечатлѣнѣ, какво є таково злочинство учинило на друштво, *како ли га є* ово примило, може праведно узети за характеристичну му црту. Дакле, то тако нечувено и нечовечно дело, у место да є примлѣно са найвећим огорченѣм, би примлѣно са неким равнодушним чуђенѣм. И то є истина, да є морално чуство бечкога друштва уништено срам такових злочинства, єр се врло често догађаю. Ено ту скоро готово исто така „афера“ Штубенраухова исто є тако примлѣна. Кои юриста у Аустрии незна за то име? у коіой канцеларии адвокатской, у коме ли бирову судском пие на првоме месту за неко време био: Штубенраухов коментар права аустрискога? А осим тога дела написао є тай човек силу божию других правничких и политичних дела „аустриских“. У бечком университету он є тумачио трговачко право и науку администрациону. Био є муж високе интелигенциє, муж свеобштега повереня у Бечу Високо уважаван као аустриски правник, био є учителѣм права у царском двору. На предаваня у университет долазио є у интову царскога двора. Ритер аустриски, са препоручителном споляшности, у манерама и целом споляшнѣм изгледу био є савршени „аристократа“ У време прелекция имао є обичай намештати час варукавлѣ, час пошу, час о грлицу; то ситничарско старанѣ и необична пажня на цело одело издавали су човека, кои више важности полаже на споляшност, него ли на садржай. Зна се, како є умро: изабран за касира у некаквом дружтву, „поєде“ велике суме — и отрова себе и жену.

Штаубенраух и Беч сасвим се саливаю єдан с другим. Штубенраух є найвернии образ и оличеност Беча: лепа и светла површност покрива недостатак харектера; продуктивност, али не на полю литературе, него управо — на полю иждивительства; списа, књижица и књига неброєно; — али узми их све уєдно, исцедити нећеш из њих ни єдне животне мисли, нећеш истерати ни искре духа. А на дну привиднога богатства духовнога, на дну тобожне радиности индустриске — вреба злочинство....

ДОПИСИ.

Из Чуруга. Неки дан читасмо у вашем листу онай допис о граничару из околине панчевачке и његовом чудном сну, кои се онако дивно и испунио Я мислим, да неће без занимльивости бити, ако вам саобштим овде сне єднога овдашнѣга Шайкаша и дев йке єдне. Нећу тиме да унапређуем какво суеверие — сан є лажа а Бог є истина! али ће у данашнѣ доба можда занимати сан двоє простих люди, кои су иначе у селу познати као поштена, трезвена лица. У осталом, у нашем народу нечує се за лица, коя би имала визиє какве, а сан мушкарца овдашнѣга маша се чак и политике! Я ћу вам те сне саобштити, по могућству овако, како су ми их иста лица казивала; само морам приметити, да они нимало нису износили пред свет своя сновиђеня, напротив пре се може рећи, да су таила. А имам додати, да є и мой отац пред 1848 тако исто чудан сан снио, од кога се много речене године и збило.

Сан снио Тривун Шегулѣв граничар 5. фебруара, беле неделѣ по младоме петку, баш бред зору суботну 1866. Сан снио и у сну видио на небу баряке, од Сентомаша до Чуруга облаком идуће, од њих три крвноцрвена и два небоплава у реду два и два, али предњак найцрвении бяше; кад до Чуруга облаком стигоше, повика Тривун народу: „Народе, народе! видиш ли оно велико чудо и приказанѣ Божиє на небу? Добро бити неће! То є оно исто чудо и приказанѣ, што є мой деда кадгоћ приповедао, да є видио код Чурушке цигуре дугу од самих звезда преко неба прећи, а када се навршила година, завадише се цареви и кралѣви, те од Вранцува заподеде се многогодишњи рат — и сада ће оно исто чудо бити! видиш ли, народе, она три баряка, како су као крв црвена, али онай предњак као да є у крви загњурен био; а она друга два благо плава и на єдноме млаца бела.“ Тако он народу говорећи, отиснуше се баряци преко Тисе на Бечейску страну, а кад угледа Тривун, да прећоше на Банатску страну, повика: „Ено, одоше на Руса!“ Кад су се баряци на оной страни толико удалили, да их є Тривун єдва догледати могао, онда се баряци међу собом побише, а Тривун рече: „Победиће Руса, побѣдиће славу нашу! Нато се однекуд глас зачуо — или є с неба или са землѣ — „Ниє Рус побѣђен; него се Рус повлачи у свою землю.“ Затим нестане найпре црвени, па найпосле и плави баряка. После тога спусти се Бог у облаци с неба на землю, кои се єдино у лицу видити дао, почем є свуда облаци и тамом заклонѣн био. У лицу изгледао є младолик, дугог и плавог лика, косе дуге кокорнаве, па смеће; браде кратке, редке и смеће. *Проговарао* є са овим речма: „Ой народе, народе! Чекао сам и *чекао*, да би се народ поправио и на болѣ окренуо; али *нема ту болѣ*, него све горе, те горе! Причекаћу іошт годину дана, и даћу цѣломе свету уживлѣне и промишлѣнѣ, да би се поправио; ако се неби поправио, пустићу пропаст по целоме свету.“ Чуюћи Тривун страшну сентенцию по цѣо свет, настави се са страхом кланяти и Господа Бога у чело цѣливати и овако молити му се: „Молим ти се, Боже! молим ти се, Господе! кратко є време и мали рок оставляш.“ Али отговара Господ: Никакве молбе, никакве милости!“ Опет Тривун кланяюћи, цѣливаюћи и молећи му се: „Молим ти се, Боже, молим ти се, Господе! смилуй се и поштеди малу и безазлену дечицу; шта су крива она мала деца, коя нити памте, што є добро, нити знаю, што є зло? продужи, Боже, продужи, Господе! кратко є време и мали рок оставляш.“ Али отговора Господ: „Никакве молбе, никакве милости; него, кад се наврши година идућега пролећа у Уторник, напустићу пропаст по целоме свету.“ С тим додирне се Тривуна у десни образ, он се из сна тргне, пробуди и први сан свой само своим домаћима изприча.

За овим девету ноћ у сну яви се Тривуну Майка Божия у ономе истоме руву, као што се слика, горня огртаћа и покривало црвене бое, а долня у место плаветне зелена бияше. Лице іой лепо младо, миловидно и смеће изгледаше. Она рече: „Засад Русии доста ће бити заузети шаку землѣ и да се не упушта у дубльине — одвећ пазити іой валя, одкуд сунце седа — од оне стране добро да се чува А ти, што си снио, у сну видио и чуо, яви єдноме од твои свештеника, и свой троици, и свима калуђерима, да по народу причаю. И ти, ако то неявиш єдноме од твои свештеника, и свой троици, и свима калуђерима, (показавши му Майка божия међу своим прстима искрицу ватре и говорећи му:) видиш ли ову искрицу ватре? (те му утисне међу два зуба и рече:) с њом ћу ти растопити оба зуба, ако неизвршиш моє захтеванѣ; и знай, да из ове малене искрице начини ћу велики огань, запалићу ти дом твой и сагорећу цело село.“ Тривун се на то пробуди али неизврши налог.

Али дванайсту ноћ сни, да є дан свануо и он ван села на ледина створио се; у тренућу ока подиже се од горняка бура у таласи огнѣни, те запали дом нѣгов; разжалѣн гледа дом свои гди огнѣм горе, али мало час и цѣло село огнем сагоре; када пламен достиже у полю и Тривуна, над њим из неба пуче као гром и око нѣга затруби грмлявина, од коє се брижан пробуди, више болестан од страве у сну приказане, сбог коє є више одлежавао него ли ходио и своє послове радио.

За овим петнайсту ноћ у сну зачує Тривун глас с неба; „Тривуне, Тривуне! Што си гоћ у сну чуо и видио, то твоме разуму све разкажи по народу!“ али Тривун по своіой стидльивости остао ћутаюћи

По трећой недельи поста из гласа каже се у сну Тривуну: да иде у Аранђелов манастир ковильски; тамо да се исповѣди и причести и тамо да пребуде молећи се Богу до васкрса Христова. Али Тривун, пун страха и стида заоста ћутаюћи, пошто свет говори: у сну дошло, па у сну и прошло.

Акатисте неделѣ єдну ноћ опет майка божия у сну яви се Тривуну, одвећ тужна и жалостива. Тривун са страхом погледи є, сведе очи и мало протрене; кад наново прогледи, спази майку божию разжалѣну и плачну, у самим сузама обливену и ћутаюћу.

Тривун є благ, смеран и поштен човек; нѣга є редко видити у друштву; разсрђена никад, а другог кога увредити ниє кадар; псовати и грдити неуме, а инатити се незна; мало говори, повише ћути; разумнога говорити радо слуша, а непристойног избегава; сумњам, да ли га у Чуругу свако и познає; времешан є око 56 лѣта. —

Прековоћ 12 фебруара Теодорове суботе Лекса, кћи (од 18 година) Теодора Бечейца Чуружанина, сан снила, да є у сну код бивше старе цркве чуружке дудове млатила, и тамо іой се у сну явила висока жена црним рувом оденута, коя є Лексу за десно раме ухватила и у бившу стару цркву увела, к олтару привела и казала: да пред олтар клекне; кад Лекса клекне, преда іой єдну књигу у руке да се из нѣ Богу моли, али руке да дигне и тако читаюћи Богу да се моли, неби ли іой Бог грехе опростио. Из старе цркве одведе є у нову велику цркву, па є опет понуди, да клоне земльи и тако клечећки да се Богу моли; међу тим преда іой опет ону исту књигу, што іой є у старой цркви предала да се из нѣ читаюћи Богу моли са овим налогом: „Службу служите, Богу руке пружите, па се тако од свег срдца Богу молите!“ Затим уведе є у олтар говорећи: „Верует ли ти Бога?“ Лекса: „Я верует Бога.“ Жена: „Ако неверует Бога, видиш ли оне грешне люде, како се у оной води и ватри, зло муче?“ У оной води видило се много люди, кои су се у њой преметаюћи мучили, и како би од њи кои из воде ускочио, намах би га ватра одовго палила. „Дакле како сад видиш грешнике како се муче, тако ће траяти до страшнога суда.“ Одатле отведе є у єдан манастир, па є понуди да клечећи опет оно исто чита, што є тамо у цркви читала. Тамо затече необично обучена старца, кои іой наново заповеди клекнути са овим питанѣм: „верует ли ти Бога?“ Лекса: „Я верует Бога.“ Старац: „Кад верует, видиш ли оне душе, како се на кантару мере?“ Лекса: „Видим“. Старац: „Кад видиш, а ти читай, као што си у цркви читала.“ Лекса: „Я читати незнам.“ Кад рече, да читати незна, счепа є онай старац и жена, те бацише на кантар. У томе се она од стра тргне и пробуди приповедаюћи, да кантар од леве стране висећи на кои су се душе бацале, био є начичкан од самих шиляка; а теразиє, коє є од десне стране св. Аранђео у левой руци држао, биле су златне.

Тай исти дан до подне буде Лекса ломна и сањива, те отиде у свою башту под багрен, легне и заспи. У спаваню сни, да іой є она иста жена дошла и хтеде Лексу собом водити; али Лекса повика: „Я с тобом ићи несмем, ти си мене на кантар бацала!“ Жена опет рече іой: „Хайде ти са мном, я сам света Петка,“ и одведе є у єдан манастир и село манастирско пуно младолика света, момака и девояка, а на среди села прекрасна башта бияше. Ту іой рече: „Видиш ли ти тай млади свет? то є свет невин, кои є добро мислио, добра чинио. Бога вѣровао и припознавао.“ Отуд одведе є на леву страну, гди є трчао као бесомучан єдан човек, с пуним стаклетом вина и Лексу понуди да прими. Али Петка привуче Лексу к себи, закрили є своіом хальином и недаде іой прихватити се стаклета говорећи: не, ни по што неузимай, оно є крв човечия! Онай є човек убио другога човека, па у стаклету носи крв онога, и тако ће носити и нудити свакога до страшнога суда — али є нитко узети неће“ Затим одмакне се Петка на истой страни мало далѣ и покаже Лекси єдну стену, тамо испод стене находило се различита света, стара и млада, и мучно избиена, час єдан час други неми-

лице бише се о стену. Ту іой рече Петка; „видиш ли тай мучни свет? то су злочинци. кои су арали, палили, убияли и туђу крв на своіой души носили. Сад надвири се мало испод стене, па да видиш и чуеш.“ Кад се надвирила, али под стеном тавница, у коіойече и јучу женска челяд. „Чуеш ли муке њиове?“ рече Петка; „то су оне, што су скрнаво живиле, без божие волѣ у врачбина грешно век свой проводиле, себе и у себи плод тровале — за оно сад мучно трпе и пате.“ Найпосле и то е Лекси казала, да ће іой у исто доба од године опет доћи и њойви се явити. С тим се Лекса пробуди и сан свой и другима каже.

— З. — У **Пешти** 16. апр. Биће вам на сваки начин познато, да е до данас на пештанском свеучилишту постаяла *привремена* катедра словенске литературе, кою од 15 дек. 1849. год. до данас чувени Србин и професор словенске литературе г. Ференц Іосиф попунява. Сад, кад е и решенѣ питаня о народностима на угарском сабору дошло едном на тапет, нашла е и угарска канцелария за добро, да нередовну, привремену катедру словенске литературе претвори у сталну, у ту сврху расписала е слободан конкурс, на кои е већ и едан конкуренат стигао. Едно нам се само у у том од канцеларие расписаном конкурсу недопада, а то е, што се тамо не споминѣ катедра словенске *литературе* у обште, него само катедра словенских езика (szláv nyelvek). Увутрашњи смисао и тенденция тога ковкурса неможе бити друга, него да се словенска омладина на пештанском свеучилишту од професора свое литературе има учити исключиво формалним и синтактичним правилима словенских наречия (што се и без сваког професора особито по олендорфовой методи врло лако постићи може), а никако сравнителном, хисторичном и филозофичном познаваню словенског езика и народног слова. Ми мислимо, да само ово последнѣ може бити задаћа едног професора словенске литературе на свеучилишту.

У осталом, сва учећа се омладина пештанска тоге увереня да ће, као што е досад, тако и у будуће столицу словенске литературе на пештанском свеучилишту наш досадашњи веле љубленни професор г. Ференц найдостойние попунити моћи. Он е данас по пештанско-србску и уопште словенску омладину оно, што е од прилике био у свое доба славни философ Фихте по немачку омладину. Он ние строги. намрштени, окорели школастик, кои мисли, да е доста учинио, ако е одређени, званични час пред ратосиляћом се авдиторином преподаванѣ држао, него он вам е скроман наученик, кои свуда и на сваком месту без сваког притезаня, сасвим приятельски и отворено проповеда и шири озбильну науку и морал, буди свест за све, што е високо, племенито и поштено: он едном речи чини омладину примчивом за идеалност, а тога нам заиста врло млого треба. Но ево іош едног найновиег чина, кои ће нам га и као познаваоца словенске филологие и као поштена човека у правом смислу характерисати.

Као што вам е познато, од стране хрватског и угарског сабора ради изравнаня изаслате депутацие држе данас свое конференцие, и у ту сврху г. товарник нашао е за нуждно, да изашалѣ едног званичног човека, кои ће као тумач посредовати између едне и друге депутацие. Но заедничко председништво обе депутацие врло е понизно благодарило г. товарнику на том вѣговом стараню и уедно изяви, да се њино поверенѣ у том погледу усредоточава едино на професору Ференцу. — Иначе могу вам из врло поузданог извора явити, да су Хрвати готови, да оставе Мађарима с обзиром на заедничка дела с царевином *чист лист*, па што ови у том погледу сврше, да ће ови бити контеви. Ово е лепо, само бм рекао, да се неслаже са инструкцином, кою е депутация хрватска од свога сабора добила.

Врло нас е мило дирнула позивница темишварске омладине, коіом браћа врло лепо позиваю честиту Преходницу на свою беседу, коя е за Ђурђев данак приређена. „Предхоница“ им се врло љубавно захвалюе и поред сестринског поздрава жели сваки успех њином племенитом подузећу. — Хоћете ли іош штогод ново? У текелияну му има нова гимнастика. Но има тамо од ове године іош и других новости, али их оставлямо за други пут, ер то е сасвим друга тема.

Троедна кралѣвина.

Из Лике. Кад путуеш из Госпића прама Медку, отвара ти се оку угодна околица, где едан сат далеко лежи лепо крај потока Лике десно прам Велебиту сеоце Рибник, вальда од риба, кое се у хладной води Лици лове тако названо. Ту е католичка жупа ближу до 800 душа. Како су Турци негда из Лике протерани, оста Лика опустошена, цркве разорене: но мало по мало почеше люди опет населявати Лику, запуштена поля обделавати, цркве зидати и нове жупе подизати. Тако би у Рибнику за потребу сазидана црква у едном кутићу међу водама кое у округ своим завоем полуоток чине. Године 1710. дођоше у Лику гроф Коронини и барон Рамчиасел као краль. повереници Краину по новом войничком суставу устроивати, но народ видећи, како му се права укидаю, узруяи се и побуни, те ова два повереника поче прогонити од Удбине и Рибника, и овде да спасу живот, утеку у цркву, но управо ту нађоше смрт. Оба су убиена од убзушѣна народа у цркви. Црква буде затворена и затим срушена. То се іош и данас у народу верно приповеда као догађай, кои сведочи, колико е войнички сустав народу приятан.

Године 1711. сагради се опет нова но на другом месту у сред села црквица попут какве капеле. За грађу те црквице употребише каменѣ од старе срушене цркве. Звоник би кашнѣ саграђен. И ова у ово време претрпи коекакве незгоде. Г. 1861. 30. юния истом по довршеной служби божиіой пре него пук из цркве изађе, удари гром у звоник, слети у цркву, убие два човека а 11 кое тежко, кое лако израни тако, да некой осташе осакаћени до смрти. Том несрећом звоник и црква знаменито се протресу и ослабе, дочим већ пре тога осетише едном тежки ударац грома.

Г, 1865. 4. юния кад се сврши служба божя и пук тек из цркве изађе, на едном сруши се са свом снагом сав горњи таван у цркви, разори побочне олтаре, сатре и поломи небо, заставе и остало. Сама провидност и рука божия сачува народ од страшнога пораза. Тако осташе четири голе зидине и кров. Ове зиме пак силни ветрови равнихаше кров и зидине већ и онако од себе слабе и гњиле: 10. апр. ноћу од силнога ветра сруши се кров и зидине, само оста светиште и звоник, но и ово двое разпуцано коначной пропасти гледа

Ово е дакле у кратко судбина цркве Рибничке од вѣзина постанка. Пук ово све приписуе оном каменю из старе цркве крвлю людском омашћену и амо примешћену. (Н. Н.)

— Кр. одписом од 21 (9) апр. 1866. бану хрватском одлаже се састаянѣ сабора троедне кралѣвине на неизвестно време због договора са Угарском.

— Ђенералкомандда препоручила е у граници загребачке бирократске новине „Свет“.

— 11. апр. била е код бана Шокчевића конференция, у коіой су били *чланови наместничког већа*, *председници банскога стола* и іош друга одлична лица. Договарало се о начину, како би се могло іош више уштедити у политичной и судской управи троедне кралѣвине.

— Бечки листови являю, да е хрватска дворска канцелария наложила наместничком већу, да іой поименце каже сваког муниципалног чиновника, кои свое дужности немарно обавля. Ово е жалостни доказ ревности великих жупана, кои имаю власт сваког немарног чиновника казнити, те до прве жупаниске велике скупштине и од службе уклонити; али код њих суде други обзири, кад кога хоће да из службе истисну.

— Преосвештени бискуп Ђаковачки г. Штросмаер дао е сиротиньи околной 2000 мерова да се израни до жетве. Бог да прости!

— На место Стахуляка избрали су у срезу валповачком у Славонии за посланика попа Луку Ужаревића.

Аустрия.

— Бечки кабинет ћути, а заплети биваю све страшнии и сви знаци као да показую, да ние све свршено са пруско-талиянским савезом; изгледа, да се ту умешала и лукава Француска. Од свию различитих поява новиега времена найвећма пада у очи данашнѣ заузиманѣ француско за Пруску и Италию. Италия жели Млетачку, оружа се и жели, да се Аустрия разоружа — найбольи начин, како ће се рат изазвати. Пруска иште Шлезвик и Холштин, оружа се и иште исто што и Италия. А Француска каже, да обое имаю право. Та е лођика тако лажна, да мора да е с намером. И тако неможе се иначе мислити, него да е Италии и Пруской пошло за руком обећаним уступанѣм области задобити Француску за нападанѣ. Наравно да оба савезника ништа друго неишту, него да Француска буде неутрална. По свой прилици пре погодбе пруско-талиянске било е саизволѣнѣ Француске. Затим кад се погодише, Италия, ослањаюћи се на Пруску, изяви у Паризу, да ће она на сваки начин ударати. Будући да Наполеон ние био у станю савезницима стати на пут, то ће бити, да су му можда опет обећали комад Италие, те тако он пристаде уз Пруску. Аустрия неби му и тако ништа могла дати за помоћ. И тако навалише на Аустрию уеданпут последице свию погрешака, никло е семе кратковиде политике и опасност е већ тако наћикала, да сваки Аустриянац дркћући мора викнути: Ко ће нас спасити? Іош се незна, да ли Француска иште разоружанѣ Аустрие само као мучки излик, или би можда радо хтела ствар дипломации окренути, где би и она могла свой уплив употребити. Скорим ће у законодавном телу француском опозиция искати, да се влада изясни, како се мисли понашати спрам предстоећих догађая А то доказуе, да Французи неби хтели, да се ова прилика неупотреби на ширенѣ границе спрам Немачке.

— Сада Пруска канда са Саском мисли исту игру почети, кою тера с Аустриом. Она е у Дрезду послала ноту, у коіой пита, зашто се Саска оружа. Саска ће одговорити, да то ние истина, Пруска неће бити с тим задовольна, можда ће пустити свою войску од северне стране у Саску, онда ће Аустрия ући од южне стране, па ето готов посао. Али можда неће доћи до тога. Саска се отима свакояко, само да и ню неповуку у рат.

— Званични „Винер Абедп.“ пише, да Аустрия само мир жели и да и несаня на нападанѣ на Италию; тек кад е уверена била, да се Италия яко на рат оружа, морала се за свою обрану побринути.

— Аустрия е 14. апр. послала у Берлин две депеше. У едной каже, да од талиянске стране неможе разоружавати, у другой доказуе потребу коначнога решеня шлезвиг-холштинскога питаня. Из Берлина ние іош одговор дошао, али Бизмарков орган „Норд. Алг. Ц.“ вели, да Аустрия тиме само прави марифете, и да Пруска неможе бити задоволѣна.

— Говори се, да ће ђенерал Бенедек бити наименован ђенералисимом северне войске аустриске.

— Говоре, да е цар Франц Іосиф овако изразио се сврху млетачкога питаня: „Ако хоће да ми отму Млетачку, нека покушаю; буде ли ратна срећа против мене, то ћу се знати наћи; али част мое круне немогу напустити, коя ми недопушта, да начиним уговор, по коме би Аустрия пре или после била отиснута од мора и престала бити поморска сила.

— У Краньской нашла су два дечака извор едан, кои е носио живу. Извор е тай код Штайна. Камен око извора испитан е и нашло се, да има много живе у њему.

— Командуюћи ђенерал у Угарской кнез Лихтенштайн добио е команду едногa оделѣня войске у Млетачкой и већ е отишао тамо 15. апр. Њега заступа у Угарской ђенерал гроф Сен-Кантен.

— Галички сабор заключен е 16 апр.

— Н. В. цар даровао е командерски крст ордена Франца Іосифа избавителю рускога цара Осипу Ивановићу Комисаревом Костромском.

— Говори се, да Пруска нуди Аустрии 20 милиона талира (по 1 ф. 50 н.) да іой ова уступи свое право на Шлезвиг, а Холштин да међутим заеднички држе Аустрия и Пруска.

— У Буковини е неволя у народу тако велика, да су већ многи люди од глади умрли. У селу мађарском Иштеншегичу умрло е њих трое од глади, а неволя бива све већа.

— Из Беча пишу: Сада се овде немисли толико на сукобе с Пруском. Италия и све ясние увиђано држанѣ Француске сада е главно. Бечка влада узима ствар врло озбильно и наставля у Млетачкой и приморю све оне войничке мере, кое изискуе државна безбедност. Сасвим е смешно, кад кажу, да е цар Наполеон своеручно писао цару аустриском, те му ямчио, да Италия неће на Аустрию нападати. То су ємства, коя никаква држава несме примити, а коя озбиляи политик неможе држати за могућна.

Италия.

Ратоборност у Италии непрестано расте; и оне новине, кое су иначе биле умерение, сада ишту рат, а либералци веле, да е Италии едино спасенѣ у што скорием рату.

— Из Рима се явля, да папина влада стои на свом старом стоишту. Папа иште за себе Рим и уз Рим целу свою пређашню државу. Орган папин „Чивилта католика“ вели: „Папство и либералност два су противна господара, као Христос и Сотона. Неможе се обоици служити и едноме одати се, а другога неоставити.“

— Министар Ламармора послао е представницима талиянским код страних дворова окружницу о данашньой ситуации. Ту вели, како се влада талиянска у последнѣ време старала само око финансиске струке, како е войска сасвим била умалѣна, када се породи заплет међу Пруском и Аустриом. Влада е морала ради тога учинити некое кораке предосторожности, зато предузме обично годишнѣ рекрутованѣ, а нигде се ние войска купила, нити се войници са едпустке позивали. Народ е био сасвим миран. У едаипут види Италия, да іой Аустрия непосредно прети. Бечки кабинет тврдио е, да е у Италии скупляна войска, па зато настави оружанѣ. Не само да е Аустрия Италию тиме хтела помешати с Аустриом него іош умножи оружанѣ и у Млетачкой сасвим се неприятельски спрам Италие намести. Од 10 (22) апр. сазване су у Аустрии на врат на нос све резерве. Граничари се шалю у Италию. Ратне мере у Млетачкой већ су такове, какве биваю тек по обявлѣном рату. Тако на пр. на млетачким желѣзницама невози се роба трговачка, све то преноси войску и муницию. Зато е Италия ради свое безбедности морала одмах умножити свою войску и флоту, што мора само да чини ради Аустрие.

— Из Флоренция явля се 18. апр. да су сви министри поднели оставку због данашњих изменутих околности. Мисли се, да ће у министарству сада бити заступљени они кои коће рат.

— Посланички дом талиянске краљевине едногласно е 18. апр. одобрио влади изванредно пуномоћие за набавлянє финансиских средства ради одбране земаљске.

— Све е припремлено, како ће моћи до 3. мая 280,000 момака за бой бити спремлени, а 19. апр. имао е изићи декрет, кои сазива народну гарду под оружє. Слободняка се уписало до 14. апр. до 20,000, а оружє за њих већ е пре по године у Енглеской наручено. У свима оружницама лию се пушчана танад. У рату против Аустрие имаће флота врло важну ролу и велики део њен спремлен е у Анкони, Бриндижу и Тарачту.

Француска.

— Полузвани „Констит.“ опет 19. апр. пише, те вели, да Француска ние одговорна, ако буде каква рата, ер она ние ни у што умешана и остаће неутрална, како би іой руке биле слободне.

Русия.

— Данас е у Петрограду найзанимљивия личност нови племић Осип Комисаров, кои е живот цару избавио. Племство се тиска око њега, да му се поклони и да му се захвали. Одмах су га извели из његога сиромашна стана и наместили су га у лепой кући. Даю му и жени пуно поклона; први дан, одмах по атентатту, када е Комисаров био у зимском дворцу, толико су му новаца дали, да ние знао, куда да га дева. А пре тога имао е готовине само 15 копејка (25 новч.) Царица е одмах са себе скинула све брилиянте и сав накит и предала га Комисарову за жену му. Цар му е одредио годишњи доходак од 2000 рубаля и спахилук у едной западной губерении; а из Париза е дошла депеша, да му цар Наполеон дае орден почастне легие и поклон од 30,000 франака. Иначе е Комисаров трезвен човек, невие и у среће ние се ништа понео. Госпоштина сврће к њему, нуде му се своіом услугом и иште увек да им он приповеди, како е ствар текла. Сиромах Комисаров већ се од тога уморио и зато е његов слуга — ер дали су му већ и слугу — мора да госте одбия речима, да му господар ние дома. Особито Комисаровица неможе іош никако да се нађе у свом новом стаћу.

Нови Сад 22. апр. Званичне бечке новине являю, да е парох меленачки г. Павле Бибић постао племићем аустриским са придевком „Єнопољски“. Живио!

— Прекюче испратисмо одавде наших Коронинаца едан батальон, кои су заедно са едним батальоном Шайкаша одпловили уз Дунаво.

НАЙНОВИЄ

Пешта. У седници посланичка дома 18. апр. биле су само верификацие.

Беч. Пруска е на аустриску ноту од 14. апр. одговорила 17 апр. Главно е у њой то, да се каже, да су интереси Пруске и Италие исти. Иначе неће одговор да се упушта у разговор о предлогу за разоружанє.

Сад се зна, да е Пруска Саской послала формални ултиматум. Мисли се, да ће се рат прво у Саской почети.

Из Италие дошли су гласови, да е краљ Виктор Емануил добио диктаторску власт, папири банкини примаю се под моравє, кнез Карињан поставлен е за регента државе. Све партие талиянске данас су сложне.

Ситуация е така, да се већ говори, да е Италия послала Аустрии ултиматум.

У Немачкой е узруяност велика. Немци се надаю, да ће из ове катастрофе изићи Немачка уединвена под своим царем из пруског владаюћа дома. Бизмарк е послао по немачким дворовима окружницу, у коіой каже, да ће Пруска свакако сазвати немачки парламенат, па хтели то дворови немачке или не хтели.

Университерски ђаци талиянски хоће да оснуюћ међу собом слободнячку чету.

Лекари и ранари могу сада ступити у войничку службу уз згодна условия.

Из Млетачке явля се за демонстрацие народа у разним варошима.

Париз Овде се несумња, да ће рата бити и то скоро.

ТРГОВИНА.

Беч 18. апр. Данас е дотерано волова 2427 комада, цена е била од центе ф. 23—24.50 н.

Пешта 21. апр. Лепо време помаже промету у занату и отвореним радњама, али ипак ние продая толика, као што е обично бивало у то доба; едно на друго спрам пређашњих година у полак се пазари. Већих наручбина никако нема. Сваки се тужи на лош инкасо и на све већу вересию.

Сисак 17 апр. Незвестност политична причини, да продавци искаше веће цене, кое им дадоше, тако да е шеница скочила у 5—10 н. зоб у 10—15 н. по вагану, остале струке незнатно су се измениле. Свега е ове неделє зрна продаго 131,000 вагана и то 56,000 вагана шенице по ф. 3.20—65 н. наполица ф. 2.50—65 н. кукуруза 23,000 вагана стара и нова ф. 1.90—95 н. ечам ф. 1 80. зоби 50,000 вагана ф. 1.18—50 н. Довезло се водом 150,000 вагана ране. Реке добре за пловидбу.

Пешта 21. апр. Шеница слабо пролази, ер продавци због политичних околности држе се већих цена. Раж неколико тисућа вагана по ф. 2.35 н. за готово. Зоб скочила у цени, зато слабие иде, 5000 вагана старе зоби за ђур у маю по ф. 1.55 н. ечам и кукуруз стои. Банатска репица погођена по ф. 3.50. н са некоим маньим банатским продуцентима.

Бечка берза од 21. Априла.

Сребро — — — — — — — —	118 50
Дукати — — — — — — — —	5 72

ЛУТРИЯ.

Темишварска од 28. априла рим.	89.	57.	33.	41.	61
Будимска од 25. априла рим.	63.	21.	43.	48.	67

Станє Дунава.

Н. Сад 22. апр. 10 стопа 9 палца. Опада.
Пешта 21. апр 6 стопа 2 палаца. Опада.

ОГЛАСИ

СИРИГ

епископски дае се од 1. новембра т. г. под аренду. Рефлектанти нека се изволу обратити на канцеларию у епископском двору у Новом Саду. 107—1—3

Оглас.

Кр. судбени Стол жупание сремске ставля до знаня, да су из узрока дана 18. Априла 1866 догодивше се смрти овомѣстног одвѣтника Дра Мойсиловића, сви код њега пронађени на правосудство односеће се списи, овомѣстном одвѣтнику Павлу Грчићу, кои му е подедно замѣником именован, пописом предани, да дотичне странке кое е именовани покойник као њиов пуномоћник заступао, свое списе код напомевутог Г. Скрбника уз признаницу *добити могу*, и да им просто стои, или истог судбено именованог *куратора* за наставленє свог посла као свог пуномоћника призвнати, или пак себи другога изабрати. —

У Вуковару 24. априла 1866

106—1—3 Председник.

Обява.

Од стране грађанског Суда овог овим се до обштег знаня доставля, да ће се у след молбе Ђорђа Д. Коде из Н Саду непокретно добро Мойсила Якотина из Новог Сада као кућа под брой 1602. због дуга од 83 ф. 10 кр. а. в, кое е на 600 ф. а. в. судійски процѣнѣно, на явной лицитаціи, коя ће се 16. юлия 1866 и дана 29. аугуста 1866 на лицу места свагда у 3 сати после подне држати, продавати, и зато се сви они, кои исто добро купити желе, позиваю, да у предозначено време на ту лицитацию дођу, и да се на ту цѣл изаслатой комисіи прияве.

Уедно се примѣчава и то, да се условия, под коима ће се гореименовано добро продавати, при Суду овом читати и од њи преписи имати могу.

Варошки Суд као грунт. власт у Н. Саду 17. мар. 1666.

Варошки судац

96—3—3 Томековић с. р.

Оглас.

Код православне Србске цркве у Загребу упразнѣне е мѣсто црквеног пѣвца, са коим е званѣм уедно скопчана дужност учители за почетнике. Користи са овим мѣстом скопчане есу 500 ф. аус. вред. и стан Од конкурента изискуе се да е православни свештеник, да има добар глас и да е добра познаня. Рок за натѣцай иде до последнѣг мая т. г. по старом календару. Молбенице имаю се одправити на председника обштине православно Загребачке господина Анастасия Поповића.

Из седнице одборске од 31 марта 1866 105—2—3

Овршбена продая

кође бр 665 Іосифа Іобста из Н. Сада.

Од стране суда слоб. краль. вароши Н. Сада овим се обзнанюе: да е решенѣм кралѣвско мѣнбеног суда Пештанског од 12. мая 1864 бр. 23435 овршбена продая кође бр. 665 Іосифа Іобста у Н Саду због Алекси Чурчићу дугуюћи 1155 фр. а. вр. одобрена, и да се у след тога рочиште за продаю на 11 Юли. и 12. септембра 1866 свагда у 3 сата после подне на лицу места одређуе, на кое се сви они, кои исту кућу купити желе с тим позиваю да условия продае код суда разгледати и препис себи набавити могу.

У Н. Саду 10. априла 1866

Овршбени судац.

92—3—3 Елмрих с. р.

Обява.

Од стране грађанског Суна овог овим се до обштег знаня доставля, да ће се у след молбе Сиротинске касе из Н Сада непокретно добро Ђорђа Косировића као кућа под брой 11 и 12 у Новом Саду због дуга од 122 фор. 50 кр, а в., кое е на 18910 фор. а. в. судійски процѣнѣно, на явной лицитаціи, коя ће се дана 28. мая 1866 и дана 6. августа 1866 на лицу места свагда у 3 сати после подне држати, продавати, и зато се сви они, кои исто добро купити желе, позиваю, да у предозначено време на ту лицитацию дођу, и да се на ту цѣл изаслатой комисіи прияве.

Уедно се примѣчава и то, да се условия, под коима ће се гореименовано добро продавати, при Суду овом читати и од њи преписи имати могу.

Варошки суд као грунт. власт у Н. Саду 24. мар. 1866.

Варошки судац

97—3—3 Томековић с. р.

Пештанско друштво за осигуранє

дае ове године особите олакшице у премияма за

осигураванє од туче.

Да би у данашньой новчаной оскудици господа продуцентима осигураванє по могућству олакшали, даю се осигураваня и на менице, о чему подписана главна агенция у свако доба дае нужна известия.

Главна агенция у Н. Саду

(94—2—3) **Александар Адамовић.**

Писарница у дунавской улици у кући г. Петровића

Обява.

Од стране грађанског суда овог овим се до обштег знаня доставля, да ће се у след молбе Николе Сабадоша непокретно добро Юлиане Богдановић, кое се из половине од куће под бр. 2325. у Н Саду састои због дуга од 15 фор. а. в., кое е на 250 фор. а. в. судийски процѣнѣно, на явной лицитаціи, коя ће се дана 1. Юния 1866. и дана 2. Юлия 1866. на лицу места свагда у 3 сати после полдне држати, продавати, и зато се сви они, кои исто добро купити желе, позиваю, да у предозначено време на ту лицитацию дођу, и да се на ту цѣль изаслатой комисіи прияве.

Уедно се примѣчава и то, да се условия, под коима ће се гореименовано добро продавати, при суду овом читати и од њи преписи имати могу.

Варошки као грунт. суд у Н. Саду 17. марта 1866.

варошки судац

91—3—3 Томековић с. р.

Обява.

Од стране грађанског суда овог као грунтовне власти овим се до обштег знаня доставля, да ће се у сгѣд молбе Истире Димић непокретно добро Наталие Жилић из Новога Сада бр. 2231 због дуга од 150 фор. а. в., кое е на 400 фор. а в. судийски процѣнѣно, на явной лицитаціи, коя ће се 30. априла и 30. мая 1866. године на лицу места свагда у 3 сати после полдне држати, продавати, и зато се сви они, кои исто добро купити желе, позиваю, да у предозначено време на ту лицитацию дођу, и да се на ту цѣль изаслатой комисіи прияве.

Уедно се примѣчава и то, да се условия, под коима ће се гореименовано добро продавати, при суду овом читати и од њи преписи имати могу.

У Новом Саду 24. Февруара 1866.

варошки судац.

90—3—3 Томековић с. р.

Оглас.

Доле подписани продае свою кућу у Србском Бечею бр. 80 преко пута од телеграфа, у коіой има 7 соба, куйна, подрум, црепом покривена, уз ню штала и грунт од 300 четвороуг. фати.

Єдним путем даем на знанє пошт. публици, ко би желио фотографию научити, да се на мене обрати, а могу послужити и са дотичном оправом, пак и са салоном, кои е добро оправлен, 8 фати дуг, са маньим и већим машинама итд.

Ђорђе Кнежевић
фотограф у Н. Саду.

87—3—4

Mit 1. Mai beginnt ein neues Abonnement auf die „Zukunft“, Tagesblatt für slavische Interessen in Wien. Die „Zukunft“ bringt regelmäßig **Original-Correspondenzen** aus dem **ungarischen** Landtage von einem, den **serbischen Deputirten** nahestehenden Publizisten, Briefe von der Save Original-Correspondenzen aus Prag, Leibach, Agram, Lemberg 2c. und **die neuesten Nachrichten vom italienischen Kriegsschauplatze**. Abonnementspreis: Monatlich 1 fl. 30 kr. vierteljährig 3 fl. 50 kr. 101—2—2

Обява

Само код доле подписатог може се добити сваке врсте у фирнайзу утрвени боя, за мазанье врата. довратака, прозора, ормана, астала, и прочег, доброг особитог дамар, копал, и шпиритус-лака, фирнайза, ланеног олая, ултрамарина и сваке бое за молованье соба, четака, у великом избору и по ефтиной цени,

У материялкой и разне бое трговини

В. М. Стефановића
у Н. Саду код бела петла.

(103—2—2)

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић. Брвотиском Игната Фукса у Новом Саду